Bemutatkozik a Budakeszi Nagy Sándor József Gimnázium

„A nagy fordulat egy ember életében:
„nekem mi jut?” helyett: „mi fakad belőlem?”
S ez elég ahhoz, hogy a bentről-fakadó
fényes legyen és folyton tisztuló.”
(Weöres Sándor)

Gimnáziumunk Budakeszin, a Zsámbéki medence ölelésében, Budapest XII. kerületének közvetlen szomszédságában található. Hosszú évek óta alapvető feladatunknak tartjuk, hogy a hozzánk jelentkező, sokféle érdeklődésű tanulónak az elvárásoknak megfelelő, színvonalas középfokú oktatást biztosítsunk. Vezérelvünk, hogy mindenki tehetséges valamiben. Ez alapján igyekszünk minél több eszközzel segíteni diákjainkat abban, hogy rátaláljanak erősségeikre, és ebben tovább fejlődjenek.

Végzőseink nagy többsége egyetemen tanul tovább, rendkívül színes a felvételi palettánk. Elsősorban közgazdasági, jogi, nyelvi, sport és egészségügyi, informatikai, és műszaki területen folytatják tovább a tanulmányaikat diákjaink, de vannak, akik a Moholy-Nagy Művészeti Egyetemre vagy egyéb, művészeti irányultságú felsőoktatási intézménybe nyernek felvételt. Arra törekszünk, hogy tanulóink megőrizzék a világ dolgai iránti kíváncsiságukat, akarjanak és tudjanak tanulni, napról napra megújulni, képesek legyenek a megszerzett tudásuk alapján ismereteiket alkalmazni, gondolkodni, önállóan dönteni. Fontosnak tartjuk, hogy diákjaink a kitűzött céljaikért, a közösségért, embertársaikért képesek legyenek tenni és ennek érdekében együttműködni. Azon igyekszünk, hogy az elfogadás, az empátia, a gyengébbek és rászorulók megsegítése és a bizalom életünk jellemzőivé váljanak.

Könyvszépségverseny (fotó: Gedeonné Mergenthaler Réka)

Iskolánk kiemelt figyelmet fordít az élményközpontú tanulási folyamatokra, a diákokat cselekedtető, alkotói folyamatokba bevonó módszertani technika megismerésére és alkalmazására. Kis létszámú, családias iskola vagyunk, így a tantestület szinte egésze aktív részese ezeknek a programoknak, az ötleteléstől kezdve a kidolgozásig, megvalósításig, értékelésig.

Iskolai rendezvények, projekthetek programjai

Minden évben tartunk **„Nagysanyi-napokat”**, aminek keretében egy adott tematika köré építjük a hét programjait, rendhagyó tanóráit. Egy hétre az egész iskola egy nagy zsibongó „játéktérré” változik a minden szegletében futó programok miatt. Az elmúlt években a Színek világa, Számok világa, Hungaricumok voltak a választott témák, tavaly pedig a Mítoszok világában mélyedtünk

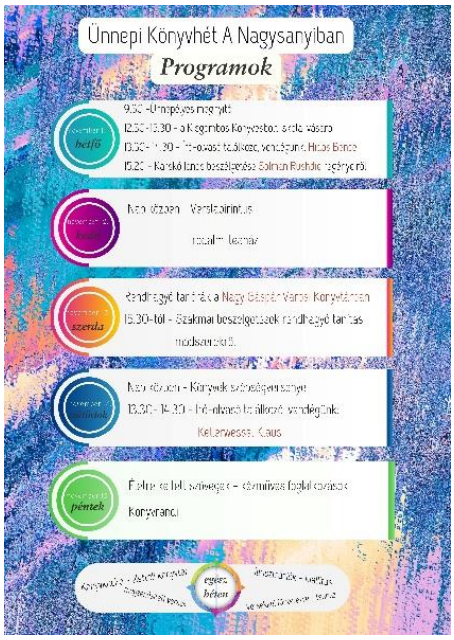
el. Az eseményre az osztályok reklámfilm és zászló elkészítésével hangolódtak rá. Színvonalas, vicces, kreatív alkotások születtek, amiket együtt néztünk meg az aulában. Készült kisfilm Aphrodité varázserejű habfürdőjéről; megtudhattuk, hogy Poszeidón villája elegáns és kifinomult, és Hádész kutyája csakis Cerberozst eszik. 35 éves hagyományos programunk a **Műveltségi vetélkedő**, ahol idén például a görög mitológia mellett a mai kor ikonikus „mítosza”, a Marvel-univerzum világa is szerepelt a kérdések között. A délutánokon a sportversenyek a legnépszerűbbek, de a diákok által szervezett programok, például a szabadulószoba vagy a jósda is sok-sok gyereket vonzott.

Iskolánkban minden évben **rendhagyó módon emlékezünk a márciusi forradalomra** és a szabadságharcra, ami a Nagysanyi-napok záróprogramja is egyben. Egyik legkedvesebb megemlékezésünkön Táncsics Mihályt kellett kiszabadítani az osztályoknak egy akadályverseny során a helyi „börtönből”. Jártunk már a márciusi ifjak nyomában Budapesten is, ahol kisebb csoportokban az iskola összes diákja ünnepi nyomozófüzettel a kezében kereste a forradalom emlékeit, és készítettünk kisfilmet a Pilvax kávézóban a Messengeren forradalmat szervező „régi-mai fiatalokkal”. Az egész iskolát megmozgató program végén összegyűlünk, és közös tánccal vagy az erre az alkalomra összeállt zenekarral együtt énekelve, valódi közösséggé kovácsolódva zárjuk le a napot.

Emlékséta március idusán (fotó: Gedeonné Mergenthaler Réka)

Másik nagyobb projekthetünk az **Ünnepi Könyvhét**, amit rendszerint november végén rendezünk meg. Ezen a héten állandó programjaink vannak, évente más-más tematikus keretbe ágyazva. Egy héten át a könyvtár (vagy az aula) ad otthont ***A könyv-szépségverseny*** című kiállításnak, amelyet a diákok és tanárok által behozott kedvenc könyvekből hozunk létre. Legkedvesebb programunk egy saját fejlesztésű innovatív foglalkozás, az **Érzékek és Szövegek**, amely egy szenzoros irodalomterápiás foglalkozássorozat. Az iskolai program célja az irodalmi élmény elmélyítése a szinesztézia és az élménypedagógia eszközeivel. A projekt során az irodalmi szövegek befogadása nem csupán intellektuális folyamat: a diákok különböző érzékszervi csatornák – illatok, ízek, színek és hangok – bevonásával kapcsolódnak a művekhez, miközben saját személyiségüket tükröző, kézzelfogható emléktárgyakat alkotnak. Az **Egy leheletnyi irodalom** keretében a diákok a kiválasztott szövegrészletek alapján saját „irodalmi parfümöt” állítottak össze díszes üvegcsékben, így az illat a szöveg érzelmi lenyomatává vált. Az **Egy csipetnyi irodalom** foglalkozás alatt a vizualitás és az ízlelés összekapcsolása állt fókuszban. Az **Egy kortynyi irodalom** az auditív élmény és a népmesék világának találkozása volt a teázás rituáléjával. A foglalkozássorozatban a diákok aktív alkotók, akik az irodalmi szövegeket az érzékek (íz, illat, hang, látvány) mentén transzformálják.

Az Ünnepi könvhét plakátja

Nagy hangsúlyt fektetünk a mentális jóllét, az önismeret, a prevenció és érzékenyítés témájára is, így minden évben tartunk az **irodalomterápia eszközeivel** dolgozó foglalkozásokat. Az irodalmi élménypedagógia és szakmai hálózatépítés jegyében **író-olvasó találkozókat** szervezünk, a városi könyvtárral együttműködve a diákjaink rendhagyó tanórákon vehetnek részt diákjaink, és minden évben **kihelyezett kis könyvesbolt** nyílik iskolánkban. Igyekszünk más iskolákkal, pedagógusokkal együttműködni, **szakmai délutánjaink, workshopjaink** izgalmas és inspiráló alkalmak számunkra.

Saját fejlesztésű módszertani segédeszközök, taneszközök, gamifikáció

Tantestületünk 3 tagja évek óta foglalkozik irodalmi társasjátékok alkotásával, fejlesztésével. A cél, a klasszikus irodalmi tananyag és a művészettörténeti ismeretek élményalapú transzformációja, a szakkifejezések, fogalmak kézzelfoghatóvá tétele és a tanulói motiváció fokozása. A fejlesztés során olyan irodalompedagógiai eszközöket alkalmazunk, amelyek a flow-élmény biztosításával segítik a mélyebb bevéződést és a szövegértési és szövegalkotási kompetencia fejlesztését. Készítettünk **MűvtöriUno kártyát**, **Tabu** kártyacsomagokat és **Toposz kártyákat** is. A kártyákkal vezetett feladatok jól beépíthetők egy tanóra keretébe, valós, az itt és most idejében megélt saját élménnyé alakítva az irodalmi művek értelmezését.

Toposzkártyák – Fa (fFotó: Gedeonné Mergenthaler Réka)

A gamifikációhoz ma már nemcsak elmélet, hanem kézzelfogható eszköz is rendelkezésre áll: a **Motimore** applikációt (app.motimore.com) Prievara Tibor fejlesztette ki. Ezt a rendszert adaptáltuk a saját csoportjainkra. A módszer lehetővé teszi, hogy a tanulási folyamatot játékos elemekkel tegyük átláthatóbbá és motiválóbbá. A diákok nem jegyeket kapnak a teljesítményükre, hanem pontokat gyűjtenek különféle feladatokért, amelyekből aztán kialakul a végső értékelés (és a jegy a KRÉTA-ban). Az alkalmazás lehetőséget ad a diákoknak az otthon is pótolható, megszerezhető tudás és gyakorlat elsajátítására, a lemaradások bepótlására.

A vizuális kultúra szerepe a személyiségfejlesztésben

Nagyon fontos a művészei oktatásban is a visszacsatolás, értékelés – még ha szubjektív is –, de a legfontosabb a megmutatkozás, azaz a kiállítás. Ebből a célból jött létre iskolánk **„Suligaléria"**, ahol két-három hetes forgással minden osztályból a vizuális kultúra órákon készített legjobb 10 rajz látható. A diákok érzik, hogy van eredménye a munkájuknak, megismerhetik a többi osztály alkotásait és büszkén ismerik fel sajátjaikat. Ezen felül berendeztünk egy „Művészek, akik diákjaink voltak" falat, ahol a művészeti felsőoktatásban tanuló vagy már művészi pályán alkotó „öregdiákjaink" munkái láthatók.

A „Suligaléria" része a **„Hónap rajza"** képkeret, amelybe minden hónapban a tantárgyat tanító pedagógus által kiválasztott alkotás kerül. A díj, amit ünnepélyes keretek között az iskola-

gyűlésen adunk át, tartalmaz egy oklevelet, színes ceruzát és egy művészeti könyvet. A tehetséges diákok sokszor nem hisznek saját tudásukban, elbizonytalanodnak, esetleg más tantárgyakból alul teljesítenek. Ez a díj önbizalmat és elszántságot ad nekik.

Minden tanévben valamilyen évfordulóhoz vagy különleges eseményhez kapcsolva **rajzversenyt** hirdetünk a tehetséges tanulók megmérettetésére. A legjobb pályaműveket kiállítjuk az iskola folyosóin, a díjazás szakértő zsűri döntése alapján történik.

Nyelvi orientáció – Erasmus+ jelentősége iskolánkban

Nyelvi előkészítő osztállyal induló, ötéves képzésünk szakmai erőssége a sokszínű és eredményes nyelvi képzés. A tanórai nyelvoktatást szervesen egészítik ki a külföldi pályázatok lehetőségei. Iskolánk 2009 óta folyamatosan vesz részt Comenius és Erasmus projektek által biztosított mobilitásokon. A több mint 20 nyertes pályázatnak köszönhetően intézményünk 35 alkalommal vett részt külföldi mobilitásban küldő és fogadó szervezetként egyaránt. Az utóbbi időszakban 5 éves akkreditációt nyertünk, amiben tanári továbbképzések, szakmai tapasztalatcserék és diákmobilitások is szerepelnek. Az idén jógyakorlatként kínáljuk a mások számára is könnyen adaptálható ***A diákok kiválasztása az Erasmus programban való részvételre*** című módszerünket. Már az első utazás előtt felmerült az igény, hogy biztosítsunk esélyegyenlőséget minden diákunknak arra, hogy részt vegyen ezeken a mobilitásokon. A kidolgozott rendszer motiváló és jól működik. Teljesíthető tanulmányi elvárásokat és (angol nyelvből legalább 4-es érdemjegy) magatartási követelményt (magatartás legalább jó minősítés) is tartalmaz. Emellett a hiányzások minimalizálása is fontos, mivel az utazások tanítási napokat is igénybe vesznek. Ezen kívül félévenként egy angol nyelvű feladatot el kell készíteni a projekttel kapcsolatban. Fontos az elkészült feladat minősége és a beadási határidő betartása.

Művészettörténeti UNO-kártya (fotó: Gedeonné Mergenthaler Réka)

Az emberi személyiség sokszínű, csak akkor fejlődhet harmonikusan, ha az életünk is színes. Nálunk a gyerekek értelmezni, gondolkodni és élni is tanulnak. Célunk, hogy az öröm, a humor, a kreativitás legyen jelen a tanórákon, a szünetekben és az iskolán kívüli programok alatt is. Az a fontos számunkra, hogy meglássuk a szépet, megtanuljuk megkülönböztetni az igazat a hamistól, a jót a rossztól. Eközben együttműködhetünk, bízhatunk egymásban, elismerhetjük a másik képességeit. Megélhetjük, hogy mindenki jó valamiben.

Szerzők: **Borók Edit**, **Gedeonné Mergenthaler Réka**, **Nádas Anna**, **Rimóczi Tamás**